

Gyorsuló ütemben

Lakásfelújítás és -korszerűsítés

A tervidőszak első három évében 62 300 lakás felújítása fejeződött be az országban, az 1984. évi program további 25 ezer régi otthon megfiatalítása. Így az ideai feladat valóra váltása már szorosra megközelíti a népgazdasági tervben öt évre számított kilencven-száz ezer lakás felújítási előirányzatának teljesítését is. E munkának csupán az a szépséghibája, hogy elsősorban a részlegesen felújított lakások száma növekedett, az általános megfiatalítást igénylő régi otthonoké a szükségeseznél kevesebb. Jóval kedvezőbb a helyzet a lakások korszerűsítéseknél, amire költségterítéssel, bérbeszámítással ösztönzik a lakókat az ingatlankezelő vállalatok. A vártnál is több bérlő élt ezzel a lehetőséggel, s így az utóbbi három évben már lényegében az ötéves lakáskorszerűsítési előirányzat is megvalósult. A népgazdasági terv ebben az időszakban negyvenötvenezer otthon korszerűsítésével számolt, ám eddig 47 ezer lakás komfortfokozatát emelték a hagyományos felváltó modern fűtőberendezések felszerelésével, új fürdőszoba építésével stb. Az idén 15 500 lakást komfortosítanak, s a jövő évi fejlesztéssel együtt az ötéves előirányzat lényeges túlteljesítése várható.

A fővárosban az ingatlankezelő vállalatok és partnereik az idén 9400 tanácsi kezelésű lakás felújítására és 11 500 régi otthon korszerűsítésére készültek fel. Egyebek között meggyorsítják a nagykorút és a budavári lakónegyed házainak tatarozását, a lakások korszerűsítését. Megkülönböztetett figyelmet fordítanak az aladúcolt lakások, függőfolyosók és erkélyek megerősítésére, a dúcerdő csökkentésére. A százéves Opehánz felújított épületének környékét is kicsinosítják. Folytatják a lakótelepek komplex megfiatalításának és korszerűsítésének programját, az úgynevezett rehabilitációs munkákat a VII. kerületben, és előkészítik

tek a munkálatokat a VI. kerületben is.

Szegeden eddig több mint 100 lakás tervben felújításra került, a beruházási javak szakkiallítása. Az előzetes jelentések alapján mintegy 30 ország kiállítói mutatják be termékeiket a tavaszi BNV-n, mely az elmúlt évtizedben Európa egyik legjelentősebb vásárává vált.

A Budapesti Nemzetközi Vásáron 13 árucsoportban hasonlíthatják össze kínálatukat a hazai és a külföldi termelők. A múlt évhez képest számottevően bővül az elektronikai és az energetikai termékek bemutatásának kínálata, és számos újdonság lesz látható az erősáramú ipar gyártmányait bemutató standokon is. Az idén külön mutatkozik be a vegyipar és a műanyagipar.

A vásárszervezők az idei BNV-n többek között bemutatják a hazai műszaki-fejlesztési és kutatási tevékenység eredményeit, az energiaprogram előrehaladását. Nagy teret szentelnek a szocialista gazdasági integráció eredményeinek. A beruházási javak vásárára ezúttal hiányozni fognak az autófenntartás és -javítás, az építőipar, a munkavédelem és biztonságtechnika, a környezetvédelem, az anyagmozgatás és csomagolás, illetve a kereskedelemtechnika újdonságai. Az érdeklő hazai és külföldi vállalatok ugyanis a három tavaszi, illetve az őszi szakvásáron külön mutatták be, illetve állítják ki termékeiket.

A kilenc napig nyitva tartó tavaszi nemzetközi vásáron öt szakmai napot tartanak — május 24-én, 25-én, 28-án, 29-én és 30-án. A kiállítást az érdeklődők 10 óráig — szakmai napokon 14 óráig 18 óráig tekinthetik meg. A napi belépőjegy ára: 20 forint. A fővárosba utazó BNV-látogatóknak a MÁV az idén — a múlt évi 20 százalékos helyett — 33 százalékos kedvezményt biztosít. (MTI)

Debrecenben április végén adják át a lakóknak az első ideai felújított épületet a Bajcsy-Zsilinszky utcában. A kivitelezők nagy erővel dolgoznak a Batthyány utcában, amely Debrecen új sétálóutcája lesz. Ebben kapnak helyet — lakást és mellette műhelyt, valamint üzlethelyiséget is — az ősi mesterségeket folytató utódok. Debrecenben az idén 320 régi lakást fiatalítanak meg, ebből 115-öt korszerűsítnek, főként a belvárosban. A megyeszékhely tanácsának számításai szerint a tervidőszak végéig mintegy 2300 lakás felújítását és korszerűsítését fejezik be, amely a korábbi kivitelezési és egyéb gondok miatt csaknem 400-zal lesz kevesebb az öt évre előirányzottnál.

Pécsen eddig az évben 388 lakás felújítását és 180 otthon korszerűsítését irányozták elő. A történelmi belváros öreg épületeiben csaknem 100 régi lakást fiatalítanak meg.

Egy hónap múlva nyílik a BNV

Május 23-án, egy hónap múlva nyitja meg kapuit a Budapesti Nemzetközi Vásár, a beruházási javak szakkiallítása. Az előzetes jelentések alapján mintegy 30 ország kiállítói mutatják be termékeiket a tavaszi BNV-n, mely az elmúlt évtizedben Európa egyik legjelentősebb vásárává vált.

A Budapesti Nemzetközi Vásáron 13 árucsoportban hasonlíthatják össze kínálatukat a hazai és a külföldi termelők. A múlt évhez képest számottevően bővül az elektronikai és az energetikai termékek bemutatásának kínálata, és számos újdonság lesz látható az erősáramú ipar gyártmányait bemutató standokon is. Az idén külön mutatkozik be a vegyipar és a műanyagipar.

A vásárszervezők az idei BNV-n többek között bemutatják a hazai műszaki-fejlesztési és kutatási tevékenység eredményeit, az energiaprogram előrehaladását. Nagy teret szentelnek a szocialista gazdasági integráció eredményeinek. A beruházási javak vásárára ezúttal hiányozni fognak az autófenntartás és -javítás, az építőipar, a munkavédelem és biztonságtechnika, a környezetvédelem, az anyagmozgatás és csomagolás, illetve a kereskedelemtechnika újdonságai. Az érdeklő hazai és külföldi vállalatok ugyanis a három tavaszi, illetve az őszi szakvásáron külön mutatták be, illetve állítják ki termékeiket.

A kilenc napig nyitva tartó tavaszi nemzetközi vásáron öt szakmai napot tartanak — május 24-én, 25-én, 28-án, 29-én és 30-án. A kiállítást az érdeklődők 10 óráig — szakmai napokon 14 óráig 18 óráig tekinthetik meg. A napi belépőjegy ára: 20 forint. A fővárosba utazó BNV-látogatóknak a MÁV az idén — a múlt évi 20 százalékos helyett — 33 százalékos kedvezményt biztosít. (MTI)

A kiadásokról és a bevételekről nem szívesen beszéltek a vállalat vezetői. Megtudtam, hogy kizárólag a gőzfürdő rentábilis, a többi bevétel (és kiadása) szigorúan az időjárás függvénye. Nem „sajnálattévesztőnek” szántam e strandnézőt, inkább tényközlőnek. Igaz, a fürdőzőket ez aligha érdekli, a fontos inkább az, hogy legyen sör és kolbász, palacsinta és főtt kukorica, s természetesen napfény...
Acs S. Sándor

Ön például mit kockáztat?

Azt tartják: megmaradni legalább olyan nehéz a „tetőn”, mint fölkapaszkodni rá. Az öt községet segítő áfész eleinte kedvező ösvényt talált, s gyakran lett kapaszkodó is a haladás-hoz. A hetvenes években jobban jutott pénz az építkezésekhez, a boltok polcait is könnyűszerrel roskadási rakhatták. S ahogy mondják, volt még bőven forint a vásárlók zsebében. Az üzletek fölújítása, építése után megtalálhatók voltak a legkívánatosabb portékák a kis boltok pultjain, hűtőkben gyöngyözött az üdítő, s hidegre tudták tenni a tejet és a gyorsan romló ételeket. A tanyák népének sem kellett kilométereket bicikliznie kenyérrért, tejért. Majdhogynem a kapuba vitték azt, az áruosztó járatok. Akadt látni- és venni való a falusi áruházakban, a vendéglősök a mainál jóval olcsóbban kínálták az ételeket, és lényegesen kevesebb alkoholt. Ekkoriban a jó ellátásért szövetkezők látványosan dolgozhattak, s eredményesen is, mert forgott a pénz és a vásárlók bizalma is nőttön nőtt. Evről évre nagyobb összeggel segítették szövetkezőket. Észrevették az üllésiek igyekezetét a kitüntetések, rangos címek osztásakor. Megkapták — többek között — a Minisztertanács Vörös Vándorzászlaját, egyikét a legdíszesebb elismeréseknek. A több mint 4000 tagot számláló, Üllés, Rúza, Öttömös, Pusztamérges, Forráskút kereskedelmi összehangoló szövetkezet irányítását vállalta a harmincnégy éves fiatalember. Azóta változott a világ. Több a gond az örömnél. A kérdés mégis:

— Ráérsz az áfész-elnök?

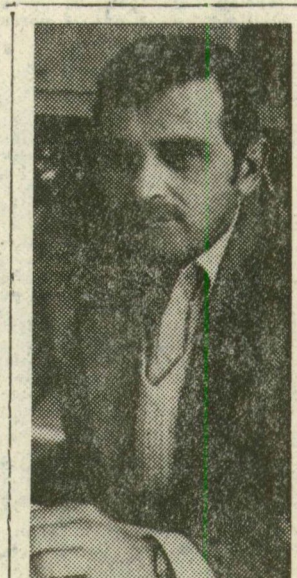
— Majdnem mindennel megbízzák, ami a faluval kapcsolatos. A fogyasztási szövetkezetek munkája széles skálán mozog. A petróleumlámpa-cilinder vásárlásától, a közméte értékesítésétől a targoncajavítás megszervezéséig minden a feladatunk. Alapcél, hogy időben legyen enni- és innivaló, lehessen öltözködni és a házi gépekért se kelljen máshová utaznia a falubelieknek. Ha kicsit igyekvő a vezető, nem hiszem, hogy ráérne unatkozni.

— Változnak a vevők?

— Ami tíz évvel ezelőtt még nem tartozott a napi cikkekhez, most már oda soroljuk. Egyre bővül ez a lista, mert drága az utazás, és az emberek megkívánják a szép, mutatós, árukat. Emiatt például sok olyan dolgot viszünk vissza a tanyai boltokba, amelyet eddig nem tartottunk célszerűnek.

— Rejlük ebben kockázatot?

— Minden cselekedetnek tartalmaznia kell valameny-

Patik Imre

Az Üllés és Vidéke Áfész elnöke.
Életkora: 38 éves.
Iskolai végzettsége: Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskola, másodikéves a marxizmus-leninizmus egyetem politikai-gazdasági szakán.
Huszadik éve dolgozik a szövetkezetben: növényvédelmi felelős, a fölvasárlás ellenőre, majd 27 hónapi határőrszolgálat után hálózati ellenőr.
Később árfelelős, s az ellenőrzési osztály vezetője.
1980-ban választják a szövetkezet élére.

Ha rossz idő lesz, biztos nyerünk, de ha rekordtermést takarítanak be a gazdaságok, lehet, hogy a nyakunkon marad, s főöslegesen áll majd benne a pénzünk.

— Ev közben, látva a biztos bukást, megváltoztatják-e a megállapodást?

— A szerződést nem a benne foglaltak, hanem a jó partneri kapcsolatok miatt tartjuk be. Hogy is nézne ki, ha a bajban magára hagynánk a társat. Egymásra vagyunk utalva, ha nem: holnap ő hagy cserben...

A beszélgetés módját adott annak tisztázására, hogyan fér meg több dudás egy csárdában. Ugyanis az üllésiek élen állnak a zöltséggyümölcs felvásárló áfészek között. Jó évben ötvenezer mázsa portékát vesznek át a gazdáktól a piacolárol híres Haladás és az egyre izmosodó rúzsai Népszabadság Tsz területén. Az elnök szavaival:

— Nem ígérhetünk a megadott árra, mert ellenében a téesszettel, mi nem kapunk állami támogatást a zöltségkereskedésért, s nem is versenyzünk, amiben biztosan lemaradnánk. Hozzánk inkább a kevés árúval jönnek a gazdák, nem kell sort állniuk, s lényeges talán, hogy jó emberi kapcsolatok alakultak. Megvan a termelői körünk, kölcsönös előnyökkel.

— Járják a zöltségpiacot a szövetkezet kereskedői?

— Eddig a Zöldértnek továbbítottuk amit hozzánk hoztak. A kényszer új piacok keresésére kényszerített bennünket. Erre két lehetőség kínálkozik, odavisszük, ahol még nincs, vagy megkeressük azt a helyet, amelyet mások elhagytak.

— A mostani piacokra az árúbörség a jellemző...

— Emiatt szinte lehetetlen betérni oda, de az anyagilag érdekeltté tett fölvasárló előbb-utóbb megtalálja a rést.

— Van ilyen?

— Lesz. Keressük a módját!

— Gyakorlatok az ellentmondások?

— Akadnak bőven. Például egy átlagos téessztag többet keres, mint a több millió forintos értéket vigyázó, iskolázott boltvezető. Két közösi üzletünkben erre a posztra nem kapunk felelős embert. S még azt se mondhatjuk, hogy lehúzzuk a redőnyt, mert nincs másik bolt...

— Fogyogat a vevők pénze, szaporodnak a hiánycikkek, erősödnek a szövetkezetre nehezedő szorítások; reménykedő, avagy aggódnak az áfész elnöke?

— A dolgok nem mennek a józan paraszti észre alapozott logika szerint, de aki úszik az árral vagy toporog, még jobban belekerül a bajba. Bármennyire is sok az akadálya a hirtelen változásnak, lépniük kell. Tanácsokat kapunk bőven. Jókat, rosszakat. Rengeteg az értekezlet, a meddő tanácskozás, a haszontalan tárgyalás. De ha nem vagyunk ott minden apróbb részlet kidolgozásánál, hamarjában behúznak bennünket a csőbe. Az elnöki munkám egyharmada megy el utazásokra, hiábavaló alkudozásokra.

— A sikertelen kísérlet is kísérlet.

— A kutatóknak igen drágánk a sikeres jobb.

— Ilyenkor mi a kód?

— Továbbra is zunk a szövetkezeti megteremtésével, és szólnék, ha Üllés neve mondana majd valamit a turistáknak.

Majors Tibor

ELMENTÜNK strandnézőbe

Péter névnapon nyitnak az idén a fürdők. Tehát mindössze egy hét, a húsvét miatt egy nappal rövidebb hét, áll a Vízmevek és Fürdők Vállalat rendelkezésére, hogy az évek óta megszokott rendet, kényelmet, tisztaságot biztosíthassa a pihenni vágyóknak. Ennyi idejük van tehát az utolsó simításokra. Szoktuk mondani: kezdődik a strandszezon. Egyszerűnek, mindenki számára természetesnek tűnik a fürdőzőidény kezdetét egy pillanathoz kötni (ezúttal április 29. délelőtt 10 óra a „rajt”), de vajon tudjuk-e, hogy az üzemeltető vállalatnak az idénykezdet egész éves folyamattal? Tengernyi gond, kényszerű-pontatlan tervezés, rengeteg munka a strandolók kényelmének biztosítása.

Miként értendők ezek? Milyen gondok lehetnek? A többet akarás kényszerített gondolkodások ezek, ugyanis számtalan ötlet jut eszükbe a vezetőknek, olyanok, amelyekkel még szebb, sokkal kényelmesebb és nyugodtabb környezetet kívánunk biztosítani vendégeinknek. Tavaly már sátorozóhelyet alakítottak Szikósón, s mivel próbálkozásuk sikeresnek bizonyult, most bővíteni kell. Az idén a Partifürdőn is kijelölték

kempingterületet, s már a nyitástól sátorozhatnak azon a természetkedvelők. Majd, ha a szépen kiépített utakon járnak, emlékezzenek: másfélmillióba került az úthálózat!

A újszegedi strandra vonatkozik a kényszerű-pontatlan tervezés. Mit ér a jó szándék, az alapos munka, ha a Tisza árja megüti mindent, ha a víz néhány nap alatt forintok százait teszi semmivé. Ide sorolható a rengeteg munka is, az amit a nyitáig befektettek, amit egy esetleges árhullám pillanatok alatt nullává tehet. Csupán érzékeltetőnk: az 1970-es árvíz óta csupán három idejnynt nem zavart a Tisza árja. Talán az ideai lesz a negyedik vízmentes szezon.

A kíváncsiság követelt rövid számtant: vajon mekkora vízelületet tart karban a fürdő vállalat? Szikósón 6400 négyzetméteren úszkálhatunk, júniustól ez gyermekpancsolóval bővül. A partifürdőn négy medence háromezer négyzetméter, a ligetfürdőn pedig 2500 négyzetméter a víz. A Tiszán az úszókusorak (három úszóház és a Szőke Tisza) 1000 négyzetmétert tesznek alkalmassá biztonságos fürdésre. Gondolom, érdekes adatok ezek.

Ruhaújdonságok

További újdonságokkal lép meg a közeljövőben a vásárlókat a Soproni Ruhagyár. Nyár végén már kapható lesz az Ipari Minisztérium idei nívódíjának nyertes, a Thermo fantáziánévű együttes. E termékcsalád tagjait a tervezők őszi viseletnek ajánlják. A dzsekit, a nadrágot és a hozzá tartozó mellényt a PANYOVA Miami nevű pamut-poliszter kelméjéből készítik, amelynek nagy előnye, hogy nem nedvesedik át, lepergeti az esővizet. A felületet ugyanis különleges eljárással kezelik. Az öltözekegyüttest flaneljal bélelik, így hűvösebb napokon is viselhető. A tervek szerint az idén 12 ezret adnak át belőle a hazai kereskedelemnek. Fiatal lányoknak, elsősorban nyári utazásokra, ki-

rándulásokra szánják a Nyári utazás elnevezésű öltözekecsoportot, amelynek darabjai akár mindennapos viseletre is alkalmasak. Az együttes a minap Aranygyűszűvel és a Gabi-Mami szerkesztőség különdíjával jutalmazták. A termékcsalád tagjai a Győri Rába-text pamutkelméből, a piros, a fehér és a sötétke kombinációjából készülnek. A dzsekiszertű felsőrész, a hozzá tartozó, lefelé szűkülő nadrág, az ejtett vállú, álló gallérú blúz, továbbá a bermudanadrág, minj shortnadrág, a szoknya, a hozzá jól illő fehér blúz, és az egyenes vonalú, rövid ujjú ruha közös jellemzője az aszimmetrikus gombolás, a legombolható zseb, és a színes szalag-, illetve pántdíszítés.

nyí rizikót. Munkánk hajtóerejét adják a cselekvő vállalkozások, még akkor is, ha az úgynevezett alapellátásban nem kell tartanunk a konkurenciától. Erre a törvény és a szövetkezeti tisztesség kötelez bennünket.

— Megparancsolják, hogy mennyivel emeljék a tétet?

— Inkább kiszámítják, szerződéseket kötünk, de mi kalkuláljuk mennyi hús, kenyér meg más nélkülözhetetlen áru adható el tőlőtől től. A szövetkezet a jelentősebb üzleteit a nagyelosztó cégekkel — Füzérrtet, Vidával, Agrokerral, élelmiszeripari vállalatokkal — köti. Megértőek vagyunk egymás bajaival, megfigyelés, hogy ezek az alapvető kereskedelmi kapcsolatok nem lehetnek a jószágok csatározásainak színterei. Az árunak el kell jutnia a fogyasztóhoz. Néhány árut — építőanyagot, húsokat — megadott keret szerint kapunk, s elosztástól függ mennyi jut belőle a boltokba. Emellett vannak élelmiszerek, amelyet a magunk belátása, s természetesen a vásárlók igénye szerint rendelünk. Ezeket az árukat mindenki onnan szerzi be, ahonnan tudja. Az elmúlt években szaporodott az ilyen rendelkezések száma, hiszen most már a fogyasztási szövetkezeteknél sem a forgalom növekedése a mérvadó, hanem a tisztességes nyereség.

— Az elnök elhatározásán múlik, hogy nyernek-e vagy buknak a biztos üzleten?

— Sokat jelent a rutin. Évek alatt kitapasztalható, hogy melyik áruból mennyi fogy az öt községet. Ezt, bizonyos rátartással, föl lehet becsülni, de hogy nyerünk-e, vagy buknak, a szerződés kötésekor még nem tudjuk. Egy biztos: mindenkor a nyereségben bíznunk.

— Mondana példát is erre?

— Most egyezkedünk a jövő évi takarmányokra,